

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ Μ΄

Πέμπτη 31 Οκτωβρίου 2019

ΘΕΜΑΤΑ

Γ. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

3. Συζήτηση και ψήφιση επί της αρχής, των άρθρων, των τροπολογιών και του συνόλου του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη με τίτλο: «Περί Διεθνούς Προστασίας και άλλες διατάξεις», σελ. 4003 – 4120

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΖΑΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, νομίζω ότι η Κυβέρνηση και η Νέα Δημοκρατία συνολικά στο προσφυγικό- όπως και σε πολλά άλλα ζητήματα όπως για παράδειγμα στη Συμφωνία των Πρεσπών, την οικονομία, τη λειτουργία του κράτους και της δημόσιας διοίκησης, τη δικαιοσύνη- βρίσκεται σε προφανή αδυναμία να διαχειριστεί τις συνέπειες των αντιπολιτευτικών της επιλογών και ενός ακραίου λόγου καταστροφής και κινδυνολογίας, που υιοθέτησε όλα τα προηγούμενα χρόνια με μοναδικό στόχο να ανέλθει στην εξουσία.

Δεν είναι καθόλου τυχαίο ότι όλη την προηγούμενη περίοδο, την περίοδο δηλαδή διακυβέρνησης του ΣΥΡΙΖΑ, οι προσφυγικές ροές αποτελούσαν δήθεν ευθύνη δική μας. Σήμερα αποδίδονται φυσικά σε γεωπολιτικούς λόγους. Αυτό, κατ' αρχάς, είναι θετικό ως αναγνώριση, ωστόσο δείχνει και το μέγεθος της υποκρισίας της πολιτικής σας, του λόγου σας και των πολιτικών σας επιλογών όλα τα προηγούμενα χρόνια.

Το ζήτημα, όμως, εδώ δεν είναι κυρίως ζήτημα υποκρισίας αλλά αφορά την πραγματική στρατηγική σας στο προσφυγικό. Και δεν υπάρχει πιο καθαρό σύμβολο αυτής της στρατηγικής, από το γεγονός ότι το νομοσχέδιο που συζητάμε σήμερα εδώ, δεν το εισηγείται ένας Υπουργός Μεταναστευτικής Πολιτικής, δεν το εισηγείται καν ο Υπουργός Εσωτερικών αλλά ο πολιτικός προϊστάμενος της Ελληνικής Αστυνομίας.

Όμως, το δίκαιο του ασύλου δεν είναι αστυνομικό δίκαιο. Δεν είναι ζήτημα καταστολής, δεν είναι ζήτημα αστυνόμευσης αλλά σεβασμού των διεθνών κανόνων της Συνθήκης της Γενεύης, του ανθρωπιστικού δικαίου συνολικά.

Και νομίζω ότι η στρατηγική της Κυβέρνησης, συνοψίζεται με τον πιο καθαρό τρόπο στις δηλώσεις του παρόντος κ. Πλεύρη ότι ένας είναι ο τρόπος επίλυσης του προσφυγικού και μεταναστευτικού ζητήματος, να κάνουμε τη ζωή αβίωτη σε όσους έρχονται, με μοναδικό στόχο την αποτροπή, να μην έρθουν άλλοι. Και νομίζω ότι σε αυτή τη δήλωση, συνοψίζεται πεντακάθαρα η στρατηγική της Νέας Δημοκρατίας. Είναι δήλωση που έχει επαναληφθεί και από κυβερνητικούς αλλά και από Κοινοβουλευτικούς Εκπροσώπους της Νέας Δημοκρατίας.

Πρόκειται για μιας ακροδεξιές έμπνευσης βιοπολιτική προσέγγιση και νομίζω ότι αυτή η αντίληψη διαπερνά κρίσιμες διατάξεις του νομοσχεδίου. Σηματοδοτεί μια πολιτική στροφή για τη Νέα Δημοκρατία, αλλά και μια συντελεσμένη πολιτική μετάλλαξη των στελεχών της. Χρησιμοποιείτε στην πραγματικότητα την κωδικοποίηση ήδη ισχυουσών διατάξεων ως πρόσχημα, ως περίβλημα,

για να φέρετε νέες ρυθμίσεις που στην πραγματικότητα καταστρατηγούν και τη Συνθήκη της Γενεύης αλλά και κρίσιμες και καιρίες συνταγματικές προβλέψεις.

Πολύ σύντομα, διότι έχουν ακουστεί αναλυτικά οι παρατηρήσεις αυτές και από τον εισηγητή μας και προηγουμένως από τον Γιάννη Μουζάλα, θα κάνω ορισμένες επισημάνσεις.

Πρώτον, με την κατάρτιση του πίνακα ασφαλών τρίτων χωρών, στην πραγματικότητα γίνεται ένα βήμα που δημιουργεί τον κίνδυνο καταστρατήγησης μιας βασικής αρχής του προσφυγικού δικαίου, ότι κάθε αίτηση ασύλου πρέπει να εξετάζεται εξατομικευμένα, να υπάρχει ad hoc κρίση. Δεν αρκεί, δηλαδή, να θεωρούμε ότι μία χώρα είναι ασφαλής, για να πούμε ότι ο αιτών δεν δικαιούται άσυλο. Πρέπει να εξετασθεί η κρίση και να δούμε, συγκεκριμένα, αν ο συγκεκριμένος άνθρωπος που κάνει την αίτηση, δικαιούται ή δεν δικαιούται να μπει σε καθεστώς διεθνούς προσφυγικής προστασίας. Προσοχή, λοιπόν, εδώ. Έχουμε την εκτίμηση ότι πάτε μεθοδευμένα να καταστρατήγησετε μία από τις βασικές αρχές, τον βασικό πυλώνα, στη βάση του οποίου οφείλει να λειτουργεί το προσφυγικό δίκαιο, το δίκαιο της διεθνούς προστασίας.

Δεύτερον, γενικεύετε το καθεστώς κράτησης για τους αιτούντες άσυλο. Πρόκειται για ένα ακραίο μέτρο, που στη νομοθεσία που ισχύει σήμερα εφαρμόζεται μόνο ως έσχατο και φυσικά όχι για ανηλίκους ή για ευάλωτους.

Τρίτον, βάζετε διαδικαστικά εμπόδια στην αίτηση ασύλου, ενώ παρανόμως και αντισυνταγματικά και σε αντίθεση με όσα προβλέπουν οι διεθνείς συνθήκες, προβλέπεται ότι σε περίπτωση μη συμμόρφωσης του αιτούντος, ακόμα και σε διοικητικούς κανόνες, τότε η αίτηση απορρίπτεται ως προδήλως αβάσιμη. Εδώ υπάρχει και η σχετική επισήμανση της Επιστημονικής Επιτροπής της Βουλής. Προσέξτε το συγκεκριμένο σημείο, διότι ενέχει τον κίνδυνο να κριθεί ως αντισυνταγματικό και με αυτόν τον τρόπο να εκτεθείτε και εσείς, κύριε Υπουργέ, αλλά και το σύνολο της Κυβέρνησης.

Τέταρτο ζήτημα. Αυστηροποιείται χωρίς καμμία λογική η έννοια της ευαλωτότητας. Προσέξτε: Με αυτή την αυστηροποίηση που κάνετε, κινδυνεύετε να οδηγηθείτε σε απόλυτη συμφόρηση στα νησιά, χωρίς να έχετε νομικό επιχείρημα για μεταφορές προσφύγων ή μεταναστών στην ενδοχώρα. Δημιουργείτε δηλαδή οι ίδιοι τους όρους της συμφόρησης και του απόλυτου χάους στα νησιά. Η ανικανότητά σας φάνηκε ήδη από το καλοκαίρι, όταν πήρατε τη Μόρια -για την οποία κανείς δεν λέει ότι η κατάσταση είναι έτσι όπως θα έπρεπε να είναι, είναι μια εξαιρετικά δύσκολη κατάσταση- με πέντε χιλιάδες ανθρώπους και ακριβώς επειδή είστε ιδεοληπτικοί και εμμονικοί σε σχέση με τις μεταφορές στην ενδοχώρα, καταλήξατε στη Μόρια να είναι δεκατρείς χιλιάδες άνθρωποι σαράντα πέντε μέρες μετά. Κινδυνεύετε να βρείτε μπροστά σας τις ίδιες τις συνέπειες των δικών σας ρυθμίσεων, με τον τρόπο με τον οποίο περιορίζετε το πεδίο εφαρμογής της έννοιας της ευαλωτότητας.

Πέμπτον, οι συνεντεύξεις θα γίνονται πλέον και από στρατιωτικούς ή αστυνομικούς για την αίτηση ασύλου και όχι από ειδικούς υπαλλήλους της Υπηρεσίας Ασύλου. Πρόκειται για τραγικό μέτρο. Νομίζω ότι πρέπει να το ξανασκεφτείτε. Έχετε τον χρόνο για να αποσύρετε τη συγκεκριμένη διάταξη. Οι συνεντεύξεις για το άσυλο δεν είναι κάτι απλό. Δεν είναι κάτι το οποίο μπορεί να γίνεται από τον οποιονδήποτε και όχι από υπαλλήλους οι οποίοι συγκεκριμένα έχουν τα προσόντα για να προχωρήσουν σε τέτοιου τύπου δύσκολες διοικητικές ενέργειες και εξαιρετικά ευαίσθητες προσωπικές συζητήσεις με τους αιτούντες άσυλο.

Έκτον, περιορίζεται το δικαίωμα πρόσβασης σε υπηρεσίες περιθαλψής. Θυμάστε τον θόρυβο που είχε τότε σηκωθεί και προσπαθήσατε τότε να μας πείτε ότι δεν ισχύει, ότι δεν το κάνατε, με την εγκύκλιο του Υπουργείου Εργασίας για τη μη παροχή του ΑΜΚΑ σε μετανάστες και πρόσφυγες. Τώρα αρνείστε και στους αιτούντες άσυλο την παροχή ΑΜΚΑ. Και είστε εσείς πάλι που οδηγείτε την κατάσταση σε υγειονομική κρίση. Εσείς το κάνετε μέσω της απαράδεκτης αυτής ρύθμισης, που στερεί την πρόσβαση σε υπηρεσίες περιθαλψής από τους πρόσφυγες.

Έβδομο ζήτημα. Η προτεραιοποίηση. Πώς προτεραιοποιείτε; Προτεραιοποιείτε πρώτα εκείνους οι οποίοι θεωρείτε ότι, με

βάση τον πίνακα των ασφαλών τρίτων χωρών, δεν φαίνεται να διαθέτουν προσφυγικό προφίλ. Επομένως τι θα δημιουργήσετε; Θα δημιουργήσετε μία συνθήκη, όπου όσοι πραγματικά δικαιούνται προσφυγικής προστασίας θα περιμένουν μήνες και μήνες, χρόνια και χρόνια, γιατί εσείς θεωρείτε ότι θα μπορέσετε να αυξήσετε τις επιστροφές. Δεν θα τα καταφέρατε για συγκεκριμένους νομικούς και διοικητικούς λόγους, τους οποίους τους ξέρετε. Επιλέγετε, όμως, συνειδητά να κοροϊδεύετε τον ελληνικό λαό.

Όλα αυτά και πολλά άλλα ακόμα δένουν αρμονικά με έναν ακραίο πολιτικό λόγο τον οποίο υιοθετούν και στελέχη της Κυβέρνησης αλλά και Βουλευτές σας, έναν λόγο ρατσιστικό, ξενοφοβικό, αντιμεταναστευτικό και αντιπροσφυγικό, που στην πραγματικότητα νομιμοποιεί πολιτικά και ιδεολογικά τα πογκρόμ εναντίον προσφύγων και προσφυγόπουλων που θέλουν να πάνε στο σχολείο.

Είναι δική σας προσωπική ευθύνη, κύριε Υπουργέ, το γεγονός ότι στην Ελλάδα του 2019 βλέπουμε εικόνες πογκρόμ από τοπικές κοινωνίες, διότι εσείς τα έχετε νομιμοποιήσει με την ακραία αντιμεταναστευτική και αντιπροσφυγική ρητορική σας. Και ξέρω πάρα πολύ καλά ότι όταν μιλά για νομιμοποίηση αυτών των τραγικών περιστατικών δεν υπερβάλλω. Δικοί σας Βουλευτές μιλούν για εισβολή. Ο ίδιος ο Πρωθυπουργός χαρακτήρισε τους μετανάστες και τους πρόσφυγες «Πέρσες εισβολείς». Ο κ. Πέτσας με μια απαράδεκτη δήλωση εγείρει ακόμα και θέμα σεβασμού του δικαίου της θάλασσας.

Εδώ, κύριε Υπουργέ, πρέπει να είστε καθαρός και ευθύς στην απάντησή σας. Θα τηρήσετε το αυτονόητο; Θα τηρήσετε το δικαίο της θάλασσας για την έρευνα και διάσωση, που ρητά απαγορεύει τις επαναπροωθήσεις; Τι εννοείτε «αποτροπή στη θάλασσα»; Γνωρίζετε ότι όταν μιλάτε για «αποτροπή στη θάλασσα», παραβιάζετε ευθέως το δικαίο της θάλασσας και βρίσκεστε σε συνθήκη απόλυτης παρανομίας και διεθνούς ευθύνης της χώρας;

Θέλω να κλείσω λέγοντας μερικά πράγματα σε απάντηση μιας κατά τη γνώμη μου άδικης κριτικής που δέχτηκε η κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ. Ο ΣΥΡΙΖΑ και η προηγούμενη κυβέρνηση σε μια εξαιρετικά δύσκολη συνθήκη και με έναν ευρωπαϊκό συσχετισμό όχι απλώς δυσμεν, αλλά εξωφρενικό, επιχείρησε να διαχειριστεί μέσα στα όρια του δυνατού, του εφικτού, μια εξαιρετικά δύσκολη κατάσταση. Να θυμίσω εξάλλου ότι η κοινή δήλωση, ήταν η μοναδική λύση σε ένα πρόβλημα που δεν δημιουργήθηκε εξαιτίας της Ελλάδας ή εξαιτίας του ΣΥΡΙΖΑ αλλά από πολιτικά συγγενείς προς τη Νέα Δημοκρατία χώρους, όταν οι χώρες του Βίτσενγκραντ και οι δεξιές κυβερνήσεις τους επέλεξαν να κλείσουν τα σύνορά τους και να δημιουργήσουν το αδιαχώρητο και στην Ελλάδα, μεταξύ άλλων χωρών.

Επομένως, είναι ακριβώς η ακροδεξιά ιδεοληψία, είναι ακριβώς η δεξιά εμμονή και η αντιπροσφυγική λογική, η οποία έρχεται και δημιουργεί τους όρους για την επιδείνωση του ζητήματος όχι μόνο στην Ελλάδα αλλά σε ολόκληρη την Ευρώπη.

Θέλω, λοιπόν, να σας πω ότι μέσα σε αυτό το δύσκολο πλαίσιο, καταφέραμε να μεταφέρουμε πάνω από τριάντα χιλιάδες ευάλωτους στην ενδοχώρα κατά τα έτη 2017 και 2018.

Επίσης, σε σχέση με τα στοιχεία που αναφέρατε, κύριε Υπουργέ, περί εξήντα εννέα χιλιάδων αιτήσεων ασύλου οι οποίες εκκρεμούν, θέλω να σας πω ότι, ακριβώς, εξαιτίας των παρεμβάσεών μας στην Υπηρεσία Ασύλου αλλά και στην Υπηρεσία Πρώτης Υποδοχής, είμαστε η δεύτερη χώρα στην Ευρώπη σε αριθμό διεκπεραίωσης αιτήσεων ασύλου και η τέταρτη σε ό,τι αφορά στο μέσο χρονικό διάστημα που επεξεργάζονται οι υπηρεσίες τις αιτήσεις ασύλου.

Επομένως, το γεγονός του μεγάλου αυτού backlog -αν θέλετε- και των πάρα πολλών συσσωρευμένων αιτήσεων δεν σχετίζεται με κάποια διοικητική αδυναμία αλλά σχετίζεται με το ίδιο το μέγεθος του προβλήματος.

Επίσης, δώδεκάμισι χιλιάδες προσφυγόπουλα επί των ημερών του ΣΥΡΙΖΑ κατάφεραν να έχουν πρόσβαση στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Να πω και κάτι ακόμα, ότι αυτό σχετίζεται όχι απλώς με διοικητικά διατάγματα ή με νομοθετικές παρεμβάσεις αλλά και με μια πολιτική βούληση από τη μεριά της

Κυβέρνησης να κάνει πολιτική στο πεδίο.

Είναι, λοιπόν, καθαρό από τη μεριά μας -και κλείνω- ότι εμείς δεν πρόκειται να συναινέσουμε στην επιστροφή σε πολιτικές του «Ξένιου Δία» και στη δυστοπία του 2012 - 2014. Το προσφυγικό δεν λύνεται με τη de facto άρνηση παροχής διεθνούς προστασίας σε όσους τη δικαιούνται. Λύνεται με διεθνείς πρωτοβουλίες, με πίεση στην Ευρώπη για την εφαρμογή κοινών κανόνων για όλες τις χώρες τηςθ αλλά και με πολιτικές πρωτοβουλίες στο πεδίο για την ένταξη και τη δημιουργία όρων πραγματικής αποδοχής αυτών των ανθρώπων.

Σας ευχαριστώ πολύ.